

Садржај:

Дејан Миљковић

Економија Србије у "загрљају" Међународног монетарног фонда 5

Ивица Стојановић

Да ли је Србији потребна обнова аранжмана са ММФ? 15

Никола Фабрис

Нови аранжман са ММФ-ом? 29

Слободан Аћимовић

Кључни генератори неликвидности српске привреде 39

Слободан Аћимовић

Бизнис на српски начин 49

Рајко Буквић

Судбина руских природних богатстава у периоду транзиције 65

Мирослав Н. Јовановић

Колико Европској унији треба Србија

и колико Србији треба Европска унија? 77

Подсетник 99

Contents.....121

Резимеи:

Дејан Миљковић

Економија Србије у "загрљају" Међународног монетарног фонда

Сажетак: Скоро свака земља са нестабилним политичким и економским уређењем пре или касније закуца на врата ММФ-а. И то је у реду. Једна од основних улога ММФ, дефинисана још при оснивању давне 1944. године, јесте пружање стручне и финансијске помоћи земљама које се суоче са проблемима унутрашње и екстерне неравнотеже. Аранжман са ММФ-ом позитивно психолошки утиче на одлуке инвеститора из иностранства и подстиче дисциплину владе путем надгледања спровођења "договорене" економске политике од стране ММФ-а. Међутим, писмо о намерама којим се држава обраћа ММФ-у садржи, у ствари, жеље, ставове и намере ММФ-а преточене у форму нашег обраћања и наших ставова. Значи, већ у почетном кораку ми прихватамо готову стратегију ММФ-а, која нам се нуди као лек за отклањање наших економских проблема. А та стратегија је веома опасна! И одавде почиње наша (српска) прича...

Кључне речи: критеријуми извршења, унутрашња и екстерна равнотежа, девизни курс, социјална цена.

Ивица Стојановић

Да ли је Србији потребна обнова аранжмана са ММФ?

Сажетак: Заиста је чудно да две водеће личности српских монетарних власти – министар финансија Млађан Динкић и гувернер Народне банке Србије Радован Јелашић – имају различито мишљење у погледу обнављања аранжмана Србије са Међународним монетарним фондом. Наведена чињеница сама за себе довољно говори о економском стању и о економској политици у Србији. Поставља се питање – коме од њих веровати да је у праву? У тексту се анализира о чему је у дилеми "за или против новог аранжмана са ММФ-ом", заправо, реч.

Кључне речи: *ММФ, девизне резерве, спољни дуг, инфлација, либерализација, платни биланс.*

Никола Фабрис

Нови аранжман са Међународним монетарним фондом?

Сажетак: *Основни принципи програма ММФ-а у сарадњи са "посрнулим" економијама су либерализација тржишта, макроекономска стабилност и повлачење државе из економије. Не спорећи да су ови принципи начелно оправдани, критичари аранжмана ће истаћи да им недостаје један битан елемент, а то је процена социјалних последица такве економске политике. Заговорници сарадње са ММФ-ом истаћи ће аргумент да је, у ствари, Мисија ММФ-а заслужна за повратак Владе на реформски курс, док ће са друге стране противници сарадње истицати високе девизне резерве и чињеницу да нам стога нису потребни кредити ове институције. Свакој влади је угодније ако сама може да води економску политику него ако то чини под притиском са стране. Суштина аргумената већине економиста је у бојазни да би без чврстог надзора ММФ-а влада почела да води популистичке мере и на тај начин одустала од реструктурирања великих предузећа, ограничавања јавног сектора и ограничавања раста јавне потрошње.*

Кључне речи: *ММФ, спољни дуг, макроекономска стабилност, реструктурирање, социјална цена, Влада, избори.*

Слободан Аћимовић

Кључни генератори неликвидности српске привреде

Сажетак: *Када данас упитате привреднике да вам наведу пет највећих проблема који тренутно тиште српска предузећа, њих 95% ставиће на прво или друго место степен ненаплаћених потраживања од својих купаца, односно проблеме са одржавањем текуће ликвидности. Да ли то значи да свако сваком дугује, односно да нико ником не плаћа, тј. да се вртимо у зачараном кругу или је, пак, неко на терен убацио "банану неликвидности"*

на којој се сада "клиза" добар део мале и средње привреде? Основна интенција овог чланка је да укаже да тренутно у српској привреди постоји велики степен неликвидности који прети да уруши велики број привредних субјеката и да постоје три кључне групе генератора који индукују проблеме са ликвидношћу код већине малих и средњих предузећа. Ову (хипо)тезу ћемо покушати да одбранимо квалитативним техникама, пре свега на бази цасу студу методе, и сумирањем резултата свакодневних интервјуа са релевантним српским привредницима, посебно власницима и директорима малих и средњих предузећа у Србији.

Кључне речи: предузеће, ликвидност, ненаплаћена потраживања, јавна предузећа, тајкуни, држава.

Слободан Аћимовић

Бизнис на српски начин

Кластеризација пословног понашања српских предузећа и банака

Сажетак: Неколико месеци након политичких промена извршених пре шест година готово сви грађани поверовали су да је време "буразерског" начина пословања прошло, да више неће бити огромних зарада бизнисмена-екстрапрофитера, да ће цене основних животних намирница бити, макар, "европске" (а не и даље вештачки "надуване"), да ће плате да порасту толико да просечан грађанин може да живи од просечне плате, да су на власт дошли неки други људи који знају поштено да спроводе економску политику и који неће имати никакве везе са "чувеним" Милошевићевим тајкунима, итд. Наравно, питање је *да ли су таква очекивања грађана била реална. Но, на овом месту нећу се бавити питањем изневерених очекивања грађана и недораслих политичара. Тема овог чланка су модели пословања српских бизнисмена.*

Кључне речи: предузеће, тржишно пословање, кластери, тајкуни, монополи, олигополи, марже, држава.

Рајко Буквић

Судбина руских природних богатстава у периоду транзиције

Сажетак: Транзиција у Русији, највећој и по многим мишљењима најбогатијој земљи света, не престаје да изазива интересовање И чуђење. Насупрот обећањима реформатора, земља је запала у дубоку и дуготрајну кризу, уз енормно богаћење малог броја "нових Руса". Објективна анализа показује да је преовлађујућу улогу у процесу имала "породица" – екипа из окружења бившег председника, његова најближа родбина и шири круг пријатеља. У раду се детаљније разматра један од механизма којим су остварени наведени резултати, наиме уступање руских природних налазишта на експлоатацију приватним (пре свега страним) компанијама под за Русију веома неповољним условима, а у оквиру режима поделе производње, врло сличног концесионој шеми.

Кључне речи: Русија, транзиција, олигархија, "породица", споразум о подели производње, концесија, лиценца, природна богатства.

Мирослав Н. Јовановић

Колико Европској унији треба Србија и колико Србији треба Европска унија?

Основна питања и одговори

Сажетак: Постоје велике и примамљиве користи од уласка земље у Европску унију. Али припрема за улазак земље у ЕУ је повезана са јако великим трошковима, ризиком и неизвесношћу. На том путу Србија може да пружи озбиљне и у дугом року неповратне ствари и права, а без гаранције да ће на крају процеса заиста приступити Унији. Међутим, остати изван ЕУ може да представља још већи ризик, неизвесност и опасност. Крајња одлука народа мора да буде утемељена на доброј претходној обавештености. Треба стремити општим циљевима Европске уније, али у исто време званичници Србије морају да представе домаћој јавности јасну анализу - шта се и када добија уласком у ЕУ у

кратком, средњем и дугом року и колико ће то коштати грађане Србије у кратком, средњем и дугом року?

Кључне речи: кругови ЕУ, услови приступања, *ацџуис цоммунаутаире*, трошкови приступања, бенефити, будућност ЕУ.